

Mondelinge inspraak 'Ruimte voor Nieuw Beleid' Cliëntenraad SoZA (14-6-2007)

Hoofdstuk 3 van de notitie begint met een korte verhandeling over een rapport uit 2000 van de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid (WRR) van 180 bladzijden. Hierin maakt de WRR onderscheid tussen publieke en maatschappelijke belangen. Voor de eerste is betrokkenheid van de overheid vereist, voor de tweede niet, aldus de WRR. Het onderscheid tussen die twee is in feite een politiek-ideologische keuze. Dat lijkt op het intrappen van een open deur. Het is niet geheel duidelijk waar in de notitie de weergave van het WRR-rapport eindigt en de opvattingen van het college beginnen, maar de notitie gaat vervolgens in op het in eigen beheer uitvoeren van taken versus versus verzelfstandiging en het op afstand zetten van (gemeentelijke) diensten. Ook dit is een politiek-ideologische keuze, maar heeft ook te maken met in hoeverre men als gemeenteraad directe verantwoordelijkheid voor de concrete uitvoering van beleid wenst en durft te dragen en in hoeverre men daar belangstelling voor heeft en bij betrokken wil worden.

In paragraaf 3.3 formuleert het college twee centrale uitgangspunten voor regie, "maximale realisatie van het beoogd maatschappelijk effect tegen de laagst mogelijke kosten" en "regie als hoofdaccent". Het eerste zou ook een dwingende randvoorwaarde kunnen zijn en het tweede is een politieke keuze. De onderbouwing voor de regierol blijft in vaagheden hangen en is nergens overtuigend.

De Cliëntenraad mist een derde uitgangspunt, namelijk optimale zorg voor kwetsbare groepen, menswaardig beleid jegens deze groepen of iets dergelijks. Wie dat ook als uitgangspunt neemt kan als raadslid naar onze mening niet instemmen met de verzelfstandiging van DZB en de dienst SOZA. Voor beide gemeentelijke organisaties kiest het college voor een externe verzelfstandiging in een publiekrechtelijke organisatievorm. En dat is naar de mening van de Cliëntenraad een desastreuze keuze; zie ook de Inspraakreactie, onder DZB en SOZA, resp. aandachtspunten 7 en 6. Hierbij mag niet worden vergeten dat een externe verzelfstandiging, en zeker de vorming van een regionaal samenwerkingsorgaan, van een gemeentelijke dienst praktisch onomkeerbaar is. Een ontvlechting vereist immers complexe onderhandelingen, zal de verstandhouding met regiomeenten vertroebelen en zal tot verwijten over geringe bestuurskracht leiden.

De inspraakreactie heeft u, evenals een aanvullende brief die u begin juni per e-mail heeft ontvangen en die in feite een samenvatting ervan plus een aanvulling erop inhoudt. Ik zal daar dus niet meer in detail op ingaan, wel wil ik nog enkele korte opmerkingen maken over de reacties van het college op in de inspraakreactie van de Cliëntenraad SoZA naar voren gebrachte punten.

Op een aanzienlijk aantal kritiekpunten gaat het college niet of nauwelijks in, op andere vaak zeer summier. De onderbouwing van de voornemens blijft grotendeels afwezig.

Het is uiterst merkwaardig dat het college de opvatting van de Cliëntenraad deelt dat een concretisering van het voorgenomen besluit (verzelfstandigingen SOZA en DZB) vooraf dient te worden gegaan door een fundamentele discussie en een afweging van de diverse belangen, maar dat men toch eerst het principebesluit wil laten nemen en daarna pas de discussie wil voeren.

Uit niets blijkt dat een verzelfstandiging tot een kostenreductie, betere dienstverlening en en menswaardiger beleid jegens kwetsbare groepen zal leiden, ook niet uit de reactie van het college op de opmerkingen van de Cliëntenraad. Wel staat de gemeenteraad straks buitenspel. Hetzelfde geldt voor de voorgenomen verzelfstandiging van SOZA. Ook hier ontbreekt een onderbouwing en blijkt uit niets de noodzaak hiertoe.

Cliëntenparticipatie bij regionale/intergemeentelijke sociale diensten is vrijwel onmogelijk, ook vanwege de afstanden (WWB'ers hebben geen auto). Ook zou een Cliëntenraad dan dubbel overleg moeten voeren: met een intergemeentelijke sociale dienst over de uitvoering en met de diverse gemeenten over het beleid, een onwenselijke en onwerkbaar situatie.

Daarnaast heeft DZB dermate grote problemen dat de commissie Werk & Financiën onlangs heeft aangegeven meer betrokken te willen zijn bij deze dienst, eventueel middels een subcommissie. Dit staat uiteraard haaks op een verzelfstandiging. En een gemeentelijke dienst als uitvoeringsorgaan van een verzelfstandigd SOZA zou een wel zeer curieuze constructie zijn.

De Cliëntenraad blijft van mening dat gelden uit het werkdeel WWB oneigenlijk worden ingezet, namelijk voor de feitelijke subsidiëring van instellingen en voor het wegwerken van bepaalde tekorten.